

Reacties op verandering

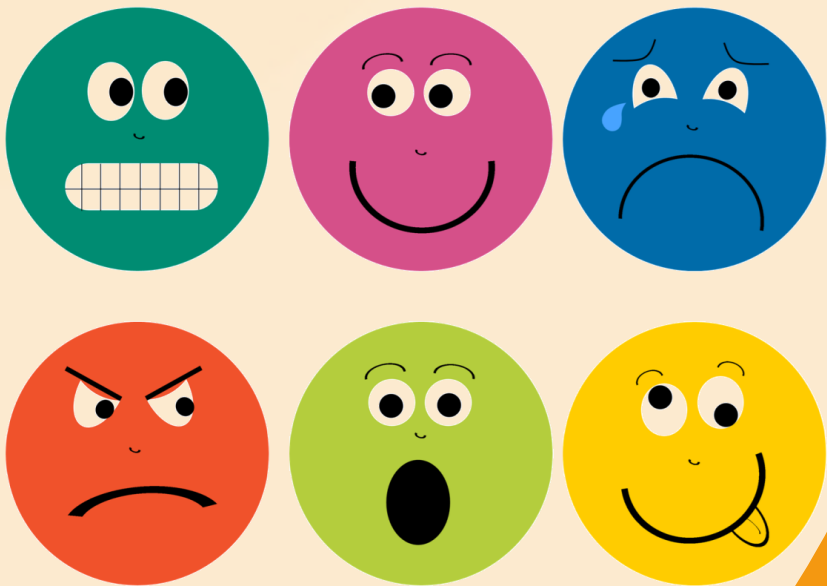
Sterk Techniekonderwijs is een veranderproces en dat betekent een gedragsverandering. Het streven is dat degenen die de verandering moeten gaan dragen zich gaan 'verbinden'; B zeggen én B doen. Maar dat betekent voor degenen ook loslaten van het bekende zonder dat je weet wat je ervoor terug krijgt. En dat roept reacties op.

Je hebt te maken met mensen die op verschillende manieren reageren op de ingezette verandering. Het is aan de veranderaar om op zoek te gaan wat er onder het gedrag van de ander ligt.



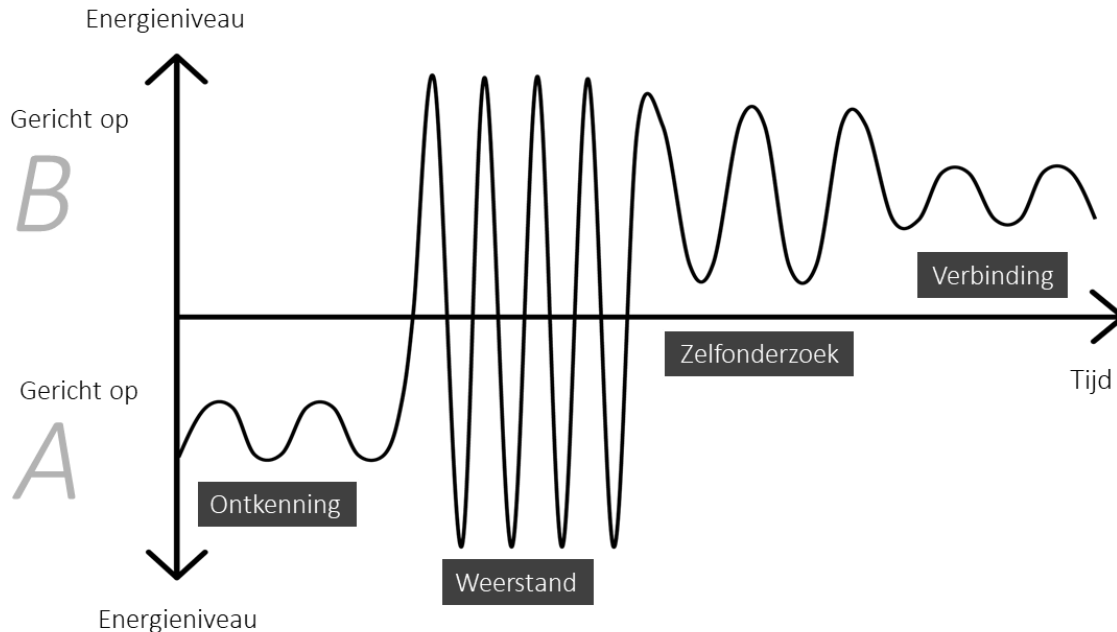
STERK
TECHNIEK-
ONDERWIJS

voor en door de regio



Welke reacties kennen we?

Als houvast bij het op zoek gaan naar wat er onder het gedrag van iemand zit zijn er vier soorten reacties die in een model gevat zijn. Deze reacties zijn soms wat verborgen aanwezig, je moet er echt naar op zoek. Het uit zich vaak in non verbaal gedrag, emotie, toon, houding etc.



1. Ontkenning
2. Weerstand
3. Zelfonderzoek
4. Verbinding

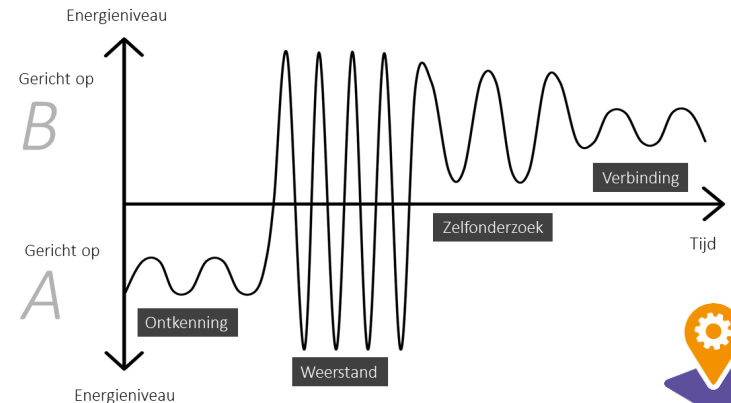
Dit zijn geen lineaire fases, het is een grillig proces. Iemand kan bv. al in zelfonderzoek zitten, zonder eerst in weerstand te zitten. En soms schiet je terug in weerstand, omdat je in zelfonderzoek ontdekt dat het niets voor je is.



Hoe herken je de 4 soorten reacties?

1. Ontkenning: iemand in ontkenning zit mentaal in A. Hij zegt: 'dat doen we al, het valt wel mee, etc. Of hij is er helemaal niet mee bezig. Waarom zit iemand in ontkenning? Hij/zij is nog niet los van A, hij is zich niet bewust van het feit van wat er mis gaat als hij in A blijft. Geen urgentiebesef.
2. Weerstand: de verandering komt wel binnen en maakt heel veel los. Oorzaken : twijfel aan de verandering, onvolledige info, angst en onzekerheid, tegengestelde belangen (verandering niet in het belang van iemand), wantrouwen tegen de veranderaar, last van kinderziektes, oud zeer.
3. Zelfonderzoek: deze mensen hebben al de stap naar B gemaakt, maar zijn nog wel zoekende wat B voor ze betekent. Ze willen oefenen en experimenteren.
4. Verbinding: mensen in verbinding kan B, snapt B en voelt zich er verantwoordelijk voor. Zeggen én doen B.

Als veranderaar wil je loskomen van A en verbinden aan B, maar daar gaat een grillig proces aan vooraf. Je moet er ook ruimte voor hebben. Als je hier geen oog voor hebt als veranderaar, ga je te hard voor de mensen die je mee wilt nemen. Je moet onderkennen dat de ander niet zit waar jij zit en daar geen oordeel over hebben, heb respect en neem iemand stapsgewijs mee.



Hoe zet je het model in?

Naam partner		
Strategisch		
Reactie 1	Maak een keuze	Toelichting
Reactie 2		
Reactie 3		
Tactisch		
Reactie 1	Maak een keuze	Toelichting
Reactie 2		
Reactie 3		
Operationeel		
Reactie 1	Maak een keuze	Toelichting
Reactie 2		
Reactie 3		

Mogelijke reacties
Ontkenning
Weerstand
Zelfonderzoek
Verbinding

In het Excelbestand vind je een schematische weergave van het speelveld in de regio.

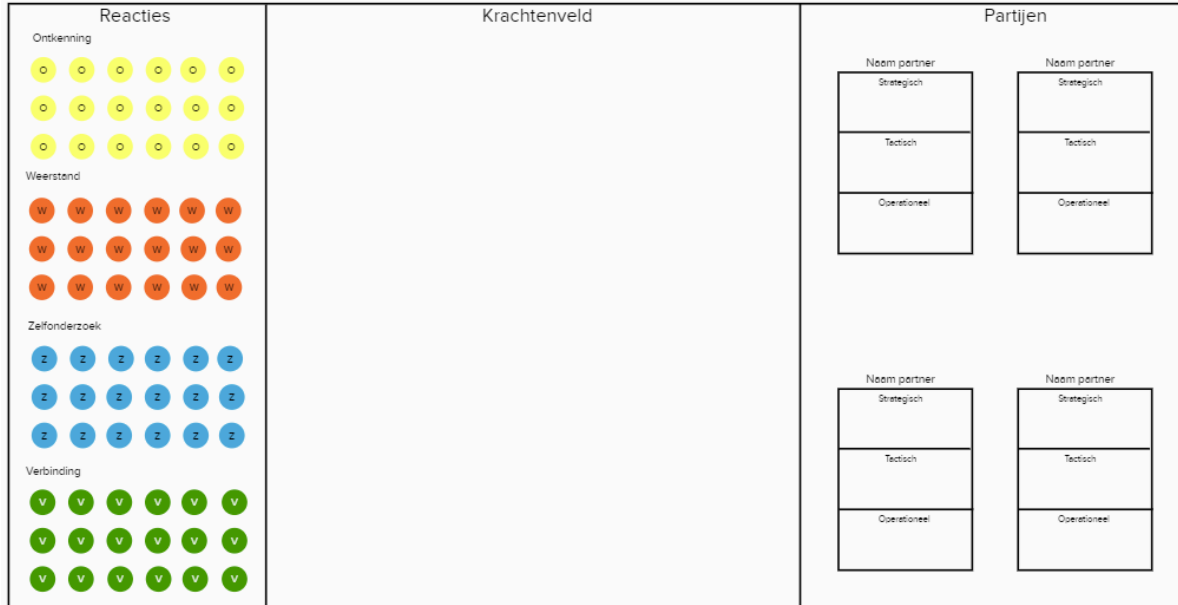
- Kies een partner in je regio
- Welke reacties zie je bij deze partij op welk niveau?
- Je kan dat doen voor 1 partij, je kunt het ook doen voor de hele regio en je kijkt naar de verschillende partijen

Ga hierover in gesprek met elkaar. Het is immers een risico als op de ene laag iemand bv. in de verbinding zit en iemand op een andere laag in de ontkenning of weerstand. Soms moet de een in de wachtstand en dat is lastig. Temperen van de voorhoede is net zo van belang als stimuleren van de koplopers.



Hoe zet je het model in?

Het is ook mogelijk om het krachtenveld te visualiseren in een online omgeving met behulp van Mural. Hierin kunnen meerdere personen tegelijkertijd werken aan een interactief canvas. Het canvas blijft bewaard en kan op een later moment aangepast of bijgewerkt worden.

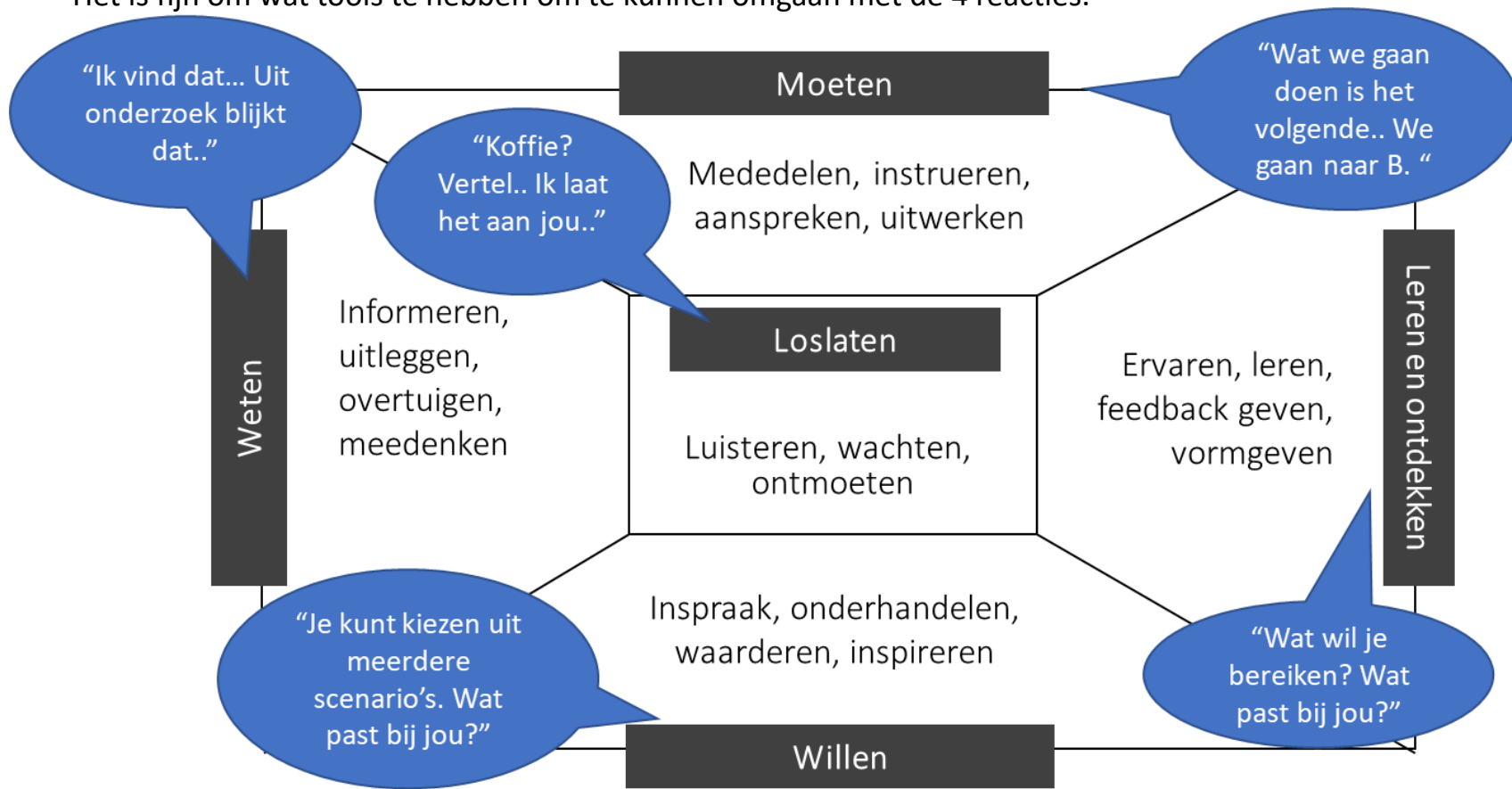


Liever online invullen? Stuur een bericht naar bijeenkomsten@sterktechniekonderwijs.nl en ontvang een link naar een persoonlijk werkblad. Het canvas kan alleen met de persoonlijke link bekeken worden, de informatie hierin wordt dus nooit openbaar.



Omgaan met reacties op verandering

Het is fijn om wat tools te hebben om te kunnen omgaan met de 4 reacties.



Omgaan met reacties op verandering

Ontkenning:

- Laten zien wat er mis gaat, laten ervaren wat het wenkend perspectief kan zijn. Dus aan de slag met urgentie & ambitie en bijv. inzetten op informeren. Je moet problematiseren, laten voelen dat er 'pijn' zit.

Weerstand:

- Emoties laten zich niet wegsturen, dus wees ook niet te sturend in de zin van overtuigen, enthousiasmeren ('het is wél leuk/goed' etc.) Dan wordt de weerstand erger.
- Wel: weerstand en belangen er laten zijn, erkennen. Kijken, luisteren en doorvragen. Niet veroordelen. Dan kan de ander de ruimte nemen om te vertellen wat er aan de hand is en kan jij kijken of je hier wat aan kunt doen om de ander te helpen uit de weerstand te komen. Soms helpt het wat water bij de wijn te doen (omdat de weerstand te groot is, de stap voor iemand te groot. Je maakt dan de sprong kleiner). Soms moet je iemands belangen doorkruisen ('ik snap je, maar het moet toch').
- Weerstand = wrijving/brengt energie. Hoeft niet negatief te zijn. Functionele frictie kan juist goed zijn. Maar soms is het moeilijk het zo te blijven zien, vooral als het zich uit in boosheid. Het moet je uitdagen op zoek te gaan naar het waarom van de weerstand. Valkuil = weerstand tegen de weerstand



Omgaan met reacties op verandering

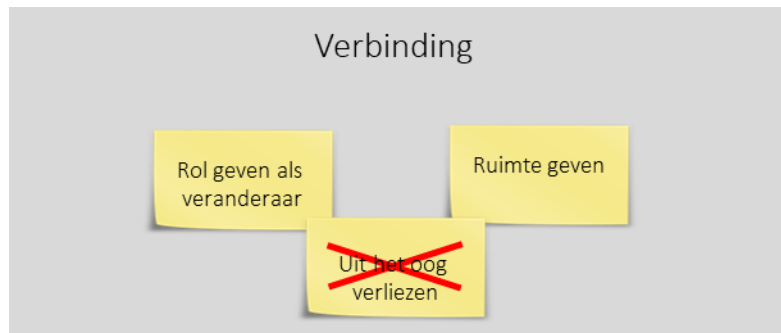
Zelfonderzoek

- Dit heeft niet zoveel nodig, dit doet zijn werk. Je moet het wel blijven aanmoedigen, voelen waar de zoektocht zit.
- Laten ervaren, feedback geven, kennis & inspiratie aanreiken, aanmoedigen (kost nl. energie)
- Ga niet in de veranderstrategie 'moeten' zitten bij mensen in zelfonderzoek, dan neem je het stuur ahw over



Verbinding

- Je hebt de neiging om niets te doen, ze gaan immers goed. Verlies de mensen in verbinding niet uit het oog. Je kunt het beste hun gedrag waarderen, ruimte geven om hun vleugels uit te slaan. Je kunt ze ook vragen mee te gaan helpen in de verandering, bv. als ambassadeur. Maar vergeet niet dat ook degene in verbinding aandacht nodig heeft.
- Maar alleen de focus op de verbinders maakt dat je soms te hard gaat.



Uw ondersteuner kan u helpen bij het invullen van het model.



STERK
TECHNIEK-
ONDERWIJS

voor en door de regio

Kijk voor meer informatie en tools op
www.sterktechniekonderwijs.nl

www.sterktechniekonderwijs.nl